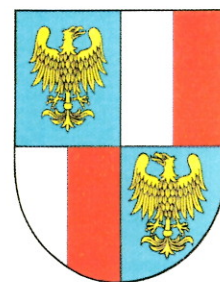

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu
oraz wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.**

Racibórz, maj 2017 r.

Miasto Racibórz

Miasto i Gmina
Kuźnia Raciborska

Miasto i Gmina
Krzanowice

Gmina Kornowac

Gmina
Krzyżanowice

Gmina Nędza

Gmina
Pietrowice Wielkie

Gmina Rudnik

SPIS TREŚCI

1.	ZADANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE	3
1.1.	ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O POMOCY SPOŁECZNEJ ..3	
1.1.1.	Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób	3
1.1.2.	Wydawanie decyzji administracyjnych o skierowaniu do środowiskowego domu samopomocy oraz decyzji administracyjnych ustalających wysokość miesięcznych opłat za korzystanie z usług środowiskowego domu samopomocy.....	6
1.1.3.	Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę i młodzieżowe ośrodki wychowawcze	7
1.2.	ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	8
1.2.1.	Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej, udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu świadczonej opieki i wychowania zawodowym rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka	8
1.2.2.	Realizacja zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	13
1.2.3.	Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku.....	16
1.2.4.	Organizowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zapewnianie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie, poprzez umieszczanie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	22
1.2.5.	Prowadzenie postępowań w celu ustalenia odpłatności rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.....	29
1.2.6.	Wytaczanie na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych	30
1.2.7.	Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo –terapeutyczne.....	30
1.3.	ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O REPATRIACJI	31
1.4.	ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	31
1.4.1.	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	32
1.4.2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	32
1.4.3.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	33
1.4.4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów....	33
1.4.5.	Finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej	34
1.5.	REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD” FINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	35
2.	DZIAŁANIA W ZAKRESIE POZYSKIWANIA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH	38
2.1.	„Drugiemu Człowiekowi” - kontynuacja w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020.....	38
2.2.	Projekt „Małemu Człowiekowi”	39

2.3.	„Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – resortowy program wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej na rok 2016.....	39
3.	ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ZLECONE ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM	40
3.1.	Interwencja Kryzysowa	40
3.2.	Dom Samotnej Matki.....	40
3.3.	Program dla sprawców przemocy w rodzinie	41
4.	POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	41
4.1.	Przekształcenie funkcjonujących placówek opiekuńczo – wychowawczych z mieszkaniem rodzinkowymi w zespoły placówek	41
4.2.	Pomoc prawna dla rodzin zastępczych	41
4.3.	Tworzenie mieszkań chronionych	42
4.4.	Uruchomienie – zadania w zakresie nadzoru nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej	43
4.5.	Wdrożenie zapisów rozporządzenia parlamentu europejskiego i rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.....	43

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, o której mowa w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.). W powiecie raciborskim Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu zostało utworzone na mocy uchwały nr IV/24/99 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 9 lutego 1999 roku. Zgodnie z art. 112 ust. 12 cytowanej powyżej ustawy dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum.

1. ZADANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez powiaty w szczególności w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.);
- 2) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697);
- 3) ustawę z dnia 9 listopada 2000 roku o repatriacji (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1392 ze zm.);
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz.U. z 2016 r., poz. 2046 ze zm.);
- 5) zarządzenie nr 166/2011 Starosty Raciborskiego z dnia 3 listopada 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu raciborskiego.

1.1. ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O POMOCY SPOŁECZNEJ.

1.1.1. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób.

W ramach wykonywania zadania ustawowego PCPR w Raciborzu umieszczał osoby wymagające całodobowej opieki w domach pomocy społecznej, funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego. W 2016 roku Centrum wydało 81 decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, w tym 67 decyzji w DPS „Złota Jesień” w Raciborzu, 11 decyzji

w DPS przy Placu Władysława Jagiełły 3 w Raciborzu oraz 3 decyzje w DPS „Różany Pałac” w Krzyżanowicach.

W 2016 roku na mocy Decyzji Wojewody Śląskiego z dnia 11 sierpnia 2016 roku nr PSII.9423.20.2016 oraz Aneksu nr 2/2016 z dnia 22 sierpnia 2016 roku do umowy zawartej pomiędzy Powiatem Raciborskim, reprezentowanym przez Zarząd Powiatu a Zgromadzeniem Sióstr Franciszkanek Maryi Nieustającej Pomocy prowadzącym DPS został poszerzony profil działalności Domu Pomocy Społecznej „Różany Pałac” w Krzyżanowicach. Zgodnie z powyższymi dokumentami niniejszy DPS przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Na osoby przyjęte do DPS przed dniem 1 stycznia 2004 roku powiat prowadzący dom otrzymuje dotację z budżetu państwa, ponadto osoby te ponoszą odpłatność za pobyt w wysokości 70 % swojego dochodu. Osoby przyjmowane do DPS po dniu 1 stycznia 2004 roku ponoszą odpłatność za pobyt w wysokości 70 % swojego dochodu, pozostałą część kosztów pokrywa najbliższa rodzina mieszkańca lub gmina kierująca daną osobę do domu pomocy społecznej. Ze względu na specyfikę poszczególnych domów pomocy społecznej, funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego koszt utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach jest zróżnicowany.

Szczegółowe dane dotyczące kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu raciborskiego.

NAZWA DOMU	TYP DOMU	LICZBA MIEJSC	KOSZT UTRZYMANIA MIESZKAŃCA W 2016 R.
DPS „Złota Jesień” Racibórz, ul. Grzonki 1	dla osób w podeszłym wieku	208	3 207,00 zł
DPS przy Pl. Władysława Jagiełły 3 Racibórz	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	170	2 779,00 zł
DPS „Różany Pałac” Krzyżanowice, ul. Kolejowa 4	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	60	2 097,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Wysokość miesięcznej dotacji z budżetu państwa na pokrycie kosztów utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej przyjętego na zasadach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2004 roku ustalana jest przez właściwego terytorialnie wojewodę. Maksymalna średnia miesięczna wartość dotacji z budżetu państwa na pokrycie kosztów utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej była w 2016 roku systematycznie podwyższana

i wynosiła odpowiednio: 2 005,82 zł w okresie od stycznia do marca 2016 roku, 2 042,72 zł w okresie od kwietnia do września 2016 roku oraz 2 248,00 zł w okresie od października do grudnia 2016 roku. Rzeczywista, przekazywana kwota dotacji z budżetu na mieszkańca uzależniona jest od wysokości uzyskiwanych dochodów z tytułu odpłatności w danym miesiącu oraz kosztu utrzymania w domu.

Tabela nr 2. Wysokość dotacji otrzymanej z budżetu państwa przez domy pomocy społecznej w 2016 roku.

NAZWA DOMU	KWOTA DOTACJI
DPS „Złota Jesień” Racibórz, ul. Grzonki 1	699 379,00 zł
DPS przy Pl. Władysława Jagiełły 3 Racibórz	1 652 485,00 zł
DPS „Różany Pałac” Krzyżanowice, ul. Kolejowa 4	1 380 030,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Tabela nr 3. Wykorzystanie miejsc w DPS „Złota Jesień” w Raciborzu wg stanu na ostatni dzień miesiąca, 208 miejsc statutowych.

STAN NA:	LICZBA UMIESZCZONYCH W DPS		
	OGÓŁEM	NA STARYCH ZASADACH	NA NOWYCH ZASADACH
31 stycznia 2016	208	27	181
29 lutego 2016	207	27	180
31 marca 2016	205	27	178
30 kwietnia 2016	208	27	181
31 maja 2016	208	27	181
30 czerwca 2016	206	27	179
31 lipca 2016	204	27	177
31 sierpnia 2016	206	27	179
30 września 2016	207	25	182
31 października 2016	207	25	182
30 listopada 2016	208	24	184
31 grudnia 2016	208	23	185

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Tabela nr 4. Wykorzystanie miejsc w DPS przy Placu Władysława Jagiełły 3 w Raciborzu wg stanu na ostatni dzień miesiąca, 170 miejsc statutowych.

STAN NA:	LICZBA UMIESZCZONYCH W DPS		
	OGÓŁEM	NA STARYCH ZASADACH	NA NOWYCH ZASADACH
31 stycznia 2016	170	72	98
29 lutego 2016	170	72	98
31 marca 2016	169	72	97
30 kwietnia 2016	171	72	99
31 maja 2016	169	72	97
30 czerwca 2016	171	71	100
31 lipca 2016	171	71	100
31 sierpnia 2016	171	70	101
30 września 2016	171	70	101
31 października 2016	171	70	101
30 listopada 2016	171	70	101
31 grudnia 2016	171	70	101

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Tabela nr 5. Wykorzystanie miejsc w DPS „Różany Pałac” w Krzyżanowicach wg stanu na ostatni dzień miesiąca, 60 miejsc statutowych.

STAN NA:	LICZBA UMIESZCZONYCH W DPS		
	OGÓŁEM	NA STARYCH ZASADACH	NA NOWYCH ZASADACH
31 stycznia 2016	60	55	5
29 lutego 2016	60	55	5
31 marca 2016	60	55	5
30 kwietnia 2016	60	55	5
31 maja 2016	59	54	5
30 czerwca 2016	57	53	4
31 lipca 2016	57	53	4
31 sierpnia 2016	58	53	5
30 września 2016	59	53	6
31 października 2016	60	53	7
30 listopada 2016	60	53	7
31 grudnia 2016	60	53	7

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

1.1.2. Wydawanie decyzji administracyjnych o skierowaniu do środowiskowego domu samopomocy oraz decyzji administracyjnych ustalających wysokość miesięcznych opłat za korzystanie z usług środowiskowego domu samopomocy.

Na terenie Powiatu Raciborskiego funkcjonuje jeden środowiskowy dom samopomocy prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Dom”

jako zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone przez Powiat Raciborski. Środowiskowy Dom Samopomocy w Raciborzu jest ośrodkiem wsparcia typu B świadczącym specjalistyczne usługi dla osób upośledzonych umysłowo obojga płci i dysponuje 35 miejscami o charakterze pobytu dziennego. Ośrodek jest jednostką o charakterze terapeutycznym i samopomocowym dla osób upośledzonych umysłowo, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej. Podstawowym celem ŚDS jest aktywizacja psychospołeczna uczestników prowadzona w formie postępowania wspierającego - aktywizującego oraz podtrzymywanie jej efektów. Środki na utrzymanie ŚDS pochodzą z dotacji celowej przekazanej przez Powiat Raciborski, ze środków otrzymanych od Wojewody Śląskiego.

Realizując powyższe zadanie w 2016 roku PCPR w Raciborzu wydało 34 decyzje o skierowaniu do Środowiskowego Domu Samopomocy typu B w Raciborzu.

1.1.3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę i młodzieży.

Realizując powyższe zadanie PCPR w 2016 roku przyznało 57 świadczeń dla 11 osób, które usamodzielniały się po opuszczeniu wyżej wymienionych placówek albo kontynuowały naukę. Wspomnianą pomoc przyznano na łączną kwotę 34 806,06 zł.

Tabela nr 6. Świadczenia przyznane osobom opuszczającym placówki w 2016 roku.

	USAMODZIELNIENIE	KONTYNUACJA NAUKI	POMOC RZECZOWA
LICZBA ŚWIADCZEŃ	1	55	1
KWOTA ŚWIADCZEŃ	3 444,00 zł	28 413,00 zł	2 949,06 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

1.2. ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań powiatu należy organizacja pieczy zastępczej – w przypadku niemożności zapewnienia małoletnim opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza może mieć formę rodzinną lub instytucjonalną. Ponadto obejmuje ona również proces usamodzielnienia wychowanków opuszczających zarówno rodziny zastępcze jak i placówki opiekuńczo - wychowawcze.

1.2.1. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej, udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu świadczonej opieki i wychowania zawodowym rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu organizowało w 2016 roku funkcjonowanie pieczy zastępczej. Głównym zadaniem osób pełniących funkcję rodzin zastępczych była tymczasowa lub stała opieka i wychowanie dzieci, które zostały osierocone, odrzucone lub których rodzice biologiczni nie byli w stanie zapewnić im bezpieczeństwa i opieki. W wypełnianiu swoich funkcji rodziny zastępcze kierowały się dobrem przyjętych dzieci i poszanowaniem ich praw. Celem działania rodziny zastępczej było wzmocnienie rodziny naturalnej tak, aby dziecko mogło do niej powrócić wzmocnione i wyposażone w umiejętności, np. tworzenia trwałych związków emocjonalnych. Umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych następowało na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej ustawało z dniem uzyskania przez dziecko pełnoletności lub było przedłużone na czas kontynuacji nauki, jednak nie dłużej niż do 25 roku życia, chyba że dziecko wcześniej wracało do rodziny biologicznej lub było umieszczane w rodzinie adopcyjnej.

Rodzinna piecza organizowana była poprzez:

- rodziny zastępcze spokrewnione,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe, w tym pogotowia rodzinne i rodziny specjalistyczne,
- rodzinne domy dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, były wspierane przez rodziny pomocowe.

Każda rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymywali świadczenie miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w zależności od typu rodziny:

- 660,00 zł – rodziny spokrewnione (dziadkowie i rodzeństwo),
- 1 000,00 zł – rodziny niezawodowe i zawodowe oraz rodzinne domy dziecka,
- 200,00 zł – dodatek dla dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umieszczonego na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1654).

Ponadto rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka otrzymywali dodatkowe świadczenia, takie jak:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo,
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.

W związku z wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 roku, zgodnie z art. 81 ust. 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługiwał dodatek wychowawczy w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, co stanowi kwotę 500,00 zł miesięcznie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu realizując wypłatę dodatku wychowawczego w okresie od 1 kwietnia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku wydało 234 decyzje przyznające prawo do dodatku wychowawczego, na łączną kwotę 983 976,90 zł oraz na koszty obsługi zadania wydano kwotę 9 836,88 zł.

W okresie sprawozdawczym obejmującym cały 2016 rok w powiecie raciborskim ogółem funkcjonowało 121 rodzin zastępczych, w tym jedna zamieszkująca na terenie powiatu wodzisławskiego, w których przebywało łącznie 270 dzieci, w tym:

- 60 spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych dla 80 dzieci,
- 37 niezawodowych rodzin zastępczych dla 52 dzieci,
- 12 zawodowych rodzin zastępczych dla 41 dzieci,
- 1 pogotowie rodzinne dla 5 dzieci,
- 11 rodzinnych domów dziecka dla 91 dzieci.

W okresie sprawozdawczym powstało 11 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 14 dzieci. Jednocześnie 15 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych już funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego. Łącznie w 2016 roku zabezpieczono w rodzinnej pieczy zastępczej 29 małoletnich.

Ponadto na terenie powiatu raciborskiego funkcjonują dwie rodziny zastępcze, których na podstawie zawartego porozumienia obsługę prowadzi powiat rybnicki oraz miasto Ruda Śląska.

W okresie sprawozdawczym 27 dzieci opuściło rodziny zastępcze, w tym:

- 10 dzieci z rodzin zastępczych usamodzielniało się,
- 11 dzieci powróciło do rodziców biologicznych,
- 4 dzieci zostało adoptowanych,
- 2 dzieci zostało przeniesionych do placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Na realizację powyższego zadania w 2016 roku PCPR w Raciborzu wydatkowało 4 105 393,68 zł.

W okresie sprawozdawczym 17 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów, tj. powiatu cieszyńskiego, powiatu gliwickiego, powiatu wodzisławskiego, miasta Siemianowice Śl., miasta Opole, powiatu głubczyckiego, powiatu kędzierzyńsko - kozielskiego, powiatu stargardzkiego, powiatu rybnickiego, powiatu zgorzeleckiego. Na pokrycie kosztów utrzymania tych dzieci, zgodnie z zawartymi porozumieniami, Powiat Raciborski w roku 2016 przekazał środki finansowe w łącznej kwocie 191 617,69 zł.

W rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie naszego powiatu przebywały również dzieci z innych powiatów tj. powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, powiatu ząbkowickiego, powiatu gliwickiego, powiatu strzeleckiego, powiatu wodzisławskiego, powiatu głubczyckiego, miasta Bytom, miasta Rybnik, miasta Opole, miasta Ruda Śl. i miasta Świętochłowice. Z tego tytułu powiat w minionym roku otrzymał środki finansowe w łącznej

wysokości 640 520,98 zł. Przekazywanie i rozliczanie środków na pobyt dzieci z innych powiatów realizuje Referat Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Raciborzu, współpracując z PCPR w Raciborzu oraz z Skarbnikiem Powiatu.

Na koniec 2016 roku w powiecie raciborskim funkcjonowało 113 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 242 dzieci, w tym:

- 56 spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych dla 73 dzieci,
- 33 niezawodowych rodzin zastępczych dla 46 dzieci,
- 12 zawodowych rodzin zastępczych dla 41 dzieci,
- 1 pogotowie rodzinne dla 3 dzieci,
- 11 rodzinnych domów dziecka dla 79 dzieci.

Zdecydowana większość rodzin zastępczych powiatu raciborskiego mieszka na terenie miasta Racibórz. Szczegółowe informacje przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin powiatu raciborskiego oraz poza terenem powiatu raciborskiego, stan na 31.12.2016 roku.

GMINA	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
RACIBÓRZ	60	89
KUŹNIA RACIBORSKA	18	47
KRZANOWICE	3	7
KRZYŻANOWICE	5	13
NĘDZA	9	23
PIETROWICE WIELKIE	7	15
RUDNIK	4	15
KORNOWAC	6	29
GMINA SPOZA POWIATU RACIBORSKIEGO	1	4
RAZEM:	113	242

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Na terenie naszego powiatu w 2016 roku funkcjonowała jedna rodzina zastępcza, pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego dla dzieci do 10 roku życia. Do tej formy opieki kierowane są dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. Jeżeli szczególne okoliczności wskazują na taką potrzebę, okres ten może być wydłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

W minionym roku na terenie powiatu raciborskiego funkcjonowało 13 rodzin zastępczych zawodowych oraz 11 rodzinnych domów dziecka. Szczegółowe dane dotyczące rodzajów rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Rodzaje rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego, stan na 31.12.2016 roku.

RODZAJE RODZIN ZASTĘPCZYCH	LICZBA RODZIN	UDZIAŁ PROCENTOWY
spokrewnione	56	49,56%
niezawodowe	33	29,21%
zawodowe	12	10,62%
pogotowia rodzinne	1	0,88%
rodzinne domy dziecka	11	9,73%
RAZEM:	113	100 %

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Realizując zapisy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 - 2017 w 2016 roku utworzone zostały dwie nowe rodziny zastępcze zawodowe.

W rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego wychowują się dzieci w wieku do 18 roku życia oraz osoby, które osiągnęły pełnoletność i pozostają w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki.

Tabela nr 9. Dzieci w rodzinach zastępczych wg przedziałów wiekowych, stan na 31.12.2016 roku.

PRZEDZIAŁ WIEKOWY	LICZBA DZIECI	UDZIAŁ PROCENTOWY
0 – 6 roku życia	42	17,36%
7 – 13 roku życia	108	44,63%
14 – 18 roku życia	68	28,09%
powyżej 18 roku życia	24	9,92%
RAZEM:	242	100 %

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu w imieniu Starosty Raciborskiego prowadzi rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rejestr jest aktualizowany adekwatnie do zmieniającej się sytuacji rodzinnej i przekazywany jest do Sądu Rejonowego w Raciborzu.

Sytuacja w zakresie realizacji postanowień sądowych dotyczących umieszczenia małoletnich w rodzinach zastępczych jest unormowana. Postanowienia te, w roku 2016 i obecnie, są realizowane na bieżąco. Powoduje to, że Powiat Raciborski dobrze przedstawia się na tle innych powiatów pod względem sprawności systemu opieki zastępczej i posiadanej liczby zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

1.2.2. Realizacja zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiecie Raciborskim zarządzeniem nr 166/2011 Starosty Raciborskiego z dnia 3 listopada 2011 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej stanowi strukturę podlegającą dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu. Do zadań organizatora należy tworzenie, rozwój i koordynacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie.

Na podstawie art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu powołany został zespół ds. pieczy zastępczej, realizujący zadania w zakresie przewidzianym ustawą. Zespół do spraw pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym realizował swoje zadania zgodnie założeniami i celami. Zadania organizatora skupiały się wokół pozyskiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, kwalifikowania i przygotowywania kandydatów, a także pomocy, poradnictwa i wsparcia już istniejącej rodzinnej pieczy zastępczej. Organizator pieczy zastępczej dokonywał również oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, rodziców zastępczych, kandydatów. Zapewniał wsparcie koordynatora rodzinom zastępczym.

Organizator pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym realizował nałożone przez ustawę następujące zadania:

- 1) prowadził nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) kwalifikował osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawał zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- 3) organizował szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 4) zapewniał badania psychologiczne kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka,
- 5) zapewniał rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- 6) zapewniał pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- 7) organizował dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomoc wolontariuszy,
- 8) współpracował ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- 9) prowadził poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 10) zapewniał pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- 11) dokonywał okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,

- 12) prowadził działalność diagnostyczno - konsultacyjną, której celem było pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno - pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę,
- 13) przeprowadzał badania pedagogiczne i psychologiczne oraz analizy, o których mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 14) zapewniał rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwo, które miało na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- 15) zapewniał koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz podnoszenie kwalifikacji przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 16) zgłaszał do ośrodków adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- 17) organizował opiekę nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie mogli sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku,
- 18) wyznaczał koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej dla konkretnej rodziny zastępczej,
- 19) dokonywał oceny rodziny zastępczej,
- 20) informował sąd, co najmniej raz na 6 miesięcy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka w rodzinie zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku skutecznie realizował swoje zadania, służył przede wszystkim niesieniem pomocy i wsparcia. Funkcje monitorujące miały na celu eliminowanie błędów, a tym samym poprawę warunków funkcjonowania dzieci w rodzinie zastępczej i ich opiekunów oraz jakości pełnionej opieki.

1.2.3. Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2016 realizował zadania o charakterze promocyjnym, szkoleniowym, organizacyjnym, pomocowym, opiniotwórczym i sprawozdawczym. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej pozyskiwał nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, promował tę formę pieczy zastępczej, kwalifikował, szkolił i przygotowywał kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także udzielał poradnictwa, wsparcia i pomocy istniejącym już rodzinom zastępczym. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował ze środowiskiem lokalnym na rzecz dobra dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu jako organizator rodzinnej pieczy przedstawia sprawozdanie z realizacji zadań.

Wzorem lat ubiegłych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej [tut.](#) Centrum oraz poprzez banery reklamowe promujące rodzicielstwo zastępcze pod hasłem: „Dajmy mu szansę. Zostań rodziną zastępczą”. Ponadto w lokalnej rozgłośni radiowej udostępniany był systematycznie raz na kwartał spot reklamowy promujący rodzicielstwo zastępcze, natomiast w lokalnym biuletynie informacyjnym cyklicznie raz na dwa tygodnie zamieszczane było ogłoszenie reklamowe. W efekcie kampanii, do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu zgłaszali się kandydaci na rodziców zastępczych. Przeszkolonych zostało 35 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W 2016 roku zostało wydanych 20 zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających ukończone szkolenie przez kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową. W toku kwalifikacji wydawano opinie o spełnianiu warunków i sporządzano oceny predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej podnosił kwalifikacje rodzin zastępczych i skierował na szkolenie 12 osób. Szkolenie zostało zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Terenowym Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „SZANSA” w Bytomiu. Kandydaci

byli przeszkoleni na podstawie Programu Szkoleniowego "Rodzina" licencjonowanego przez Stowarzyszenie Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „Pro Familia” w Krakowie, zatwierdzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją nr 30/2013/RZ z dnia 19 grudnia 2013 roku, nr DSR-I-5121-47-1-TU/2013 z wykorzystaniem materiałów dodatkowych przygotowanych przez specjalistów i trenerów rodzinnej opieki zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadził badania pedagogiczne i psychologiczne oraz analizy w zakresie sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. W powiecie raciborskim badania psychologiczno - pedagogiczne były realizowane poprzez psychologa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu, który przeprowadził badania psychologiczno - pedagogiczne oraz analizy dla 39 kandydatów na rodziców zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewniło również pomoc już istniejącym rodzinom zastępczym. Zorganizowało szkolenia mające na celu podniesienie kwalifikacji rodzin biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Ponadto wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin zastępczych, w roku 2016 kontynuowana była pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu zapewniło rodzinom zastępczym pomoc oraz wsparcie, w przypadku wystąpienia problemów w rodzinie. Ponadto rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka wspierają się wzajemnie między innymi poprzez uczestnictwo w Stowarzyszeniu Rodzin Zastępczych „Przyjazny Dom”. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu w 2016 roku zorganizowało grupę wsparcia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, na którą uczęszczały 24 osoby.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewniał rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka także pomoc wolontariuszy poprzez współpracę ze Stowarzyszeniem „Przyjazny Dom”. W 2016 roku 3 rodzinne domy dziecka skorzystały z pomocy wolontariuszy. Wsparcie wolontarystyczne opierało się głównie na pomocy w nauce oraz zorganizowaniu wolnego czasu poprzez gry i zabawy.

Organizator w realizacji swoich zadań współpracował ze środowiskiem lokalnym w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

W roku 2016 roku, w wyniku prac organizatora rodzinnej pieczy zastępczej możliwe było dalsze skoordynowanie pracy oraz zacieśnienie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku współpracował z wieloma instytucjami, takimi jak:

- *Ośrodkami Pomocy Społecznej – Asystentami Rodzin* - w zakresie przekazywania informacji na temat rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz przygotowywania planów pomocy dziecku i rodzinie (współpraca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentem rodziny),
- *Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Raciborzu* - współpraca w zakresie przekazywania informacji na temat funkcjonowania rodziny biologicznej oraz pomoc przy przekazywaniu dzieci do pieczy zastępczej,
- *Sądem Rejonowym w Raciborzu Wydział III Rodzinny i Nieletnich* - przy wskazywaniu kandydatów na rodzinę zastępczą dla dzieci, wobec których podjęte zostały działania w kierunku umieszczenia ich w pieczy zastępczej, przesyłaniu oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy,
- *Służbą Zdrowia* - współpraca przy przekazywaniu dokumentów oraz informacji o stanie zdrowia dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- *Policją* - współpraca i wsparcie przy zabezpieczeniu dzieci z rodzin biologicznych i umieszczaniu ich w rodzinach zastępczych,
- *Ośrodkami Adopcyjnymi* - współpraca przy zgłaszaniu dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu wskazania rodzin adopcyjnych. W 2016 roku zostało zgłoszonych 11 dzieci do ośrodków adopcyjnych z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- *Szkołami* – współpraca w rozwiązywaniu problemów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Pozyskiwanie opinii o dzieciach, bieżąca współpraca z pedagogami,
- *Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną* - w zakresie informowania rodzin zastępczych o możliwości uzyskania pomocy i poradnictwa w ramach zadań placówki.

W zakresie prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci, rodziny miały możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu zatrudnia 4 psychologów, którzy mają stały kontakt z rodzinami zastępczymi i udzielają wsparcia. Psycholodzy tut. Centrum udzielili 352 porady, z których skorzystało 71 rodzin zastępczych.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu realizowało zadanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą. To zadanie zostało zrealizowane w wąskim zakresie, bazując na współpracy z posiadaną obsługą prawną. Rodziny zastępcze zgłaszały swoje problemy, które następnie były omawiane i konsultowane z prawnikiem.

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej było dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz ocena rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Od stycznia do grudnia 2016 roku łącznie odbyło się 503 posiedzenia Zespołów oceniających zasadność pobytu małoletniego dziecka w rodzinie zastępczej bądź rodzinnym domu dziecka, z których sporządzono protokoły.

Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje na posiedzeniu z udziałem:

- 1) odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 2) pedagoga,
- 3) psychologa,
- 4) właściwego asystenta rodziny,
- 5) przedstawiciela ośrodka adopcyjnego,
- 6) koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) rodziców dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej byli zapraszani, w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Z posiedzenia Zespołu sporządzano protokoły podpisywany przez wszystkich członków uczestniczących w spotkaniu. Po każdej rozpatrzonej na posiedzeniu Zespołu ocenie sytuacji dziecka sporządzana była opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, która była przekazywana do Sądu.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził także poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci. W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu zapewniało rodzinom zastępczym wsparcie koordynatora oraz psychologa tut. Centrum.

Ponadto organizator rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadził również badania pedagogiczne i psychologiczne oraz dokonał analizy w zakresie sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. W powiecie raciborskim badania psychologiczno - pedagogiczne realizowane były poprzez psychologa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu. Psycholog przeprowadził badania psychologiczno-pedagogiczne oraz wydał opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka dla 39 osób pełniących pieczę zastępczą w powiecie.

Wsparcia rodzinom zastępczym udzielali także koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pozostawali w stałym kontakcie z rodzinami zastępczymi i dziećmi tam umieszczonymi. W przypadku zgłoszenia większych problemów przez rodziców zastępczych rodziny informowano, gdzie mogą dodatkowo uzyskać pomoc m.in.: w poradni profilaktyki i terapii uzależnień, poradni psychologiczno - pedagogicznej lub u lekarzy specjalistów.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w konferencjach: „Dzieci wychowują się w rodzinach” w Kędzierzynie-Koźlu, „Przemoc w rodzinie - interwencyjny odbiór dziecka”, „Autyzm - poznaj zanim ocenisz”, „Mój Dom”, konferencja „Więzi w relacjach”. Koordynatorzy brali także udział w szkoleniach „Ochrona danych osobowych”, „Psychoprofilaktyka uzależnień”. Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu umożliwiło koordynatorom wzięcie udziału w zorganizowanych spotkaniach zespołu koordynatorów z superwizorem.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgłaszał do ośrodka adopcyjnego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W 2016 roku zostało zgłoszonych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej 11 dzieci do ośrodków adopcyjnych z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, z czego 4 dzieci zostało przysposobionych przez rodziców adopcyjnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu współpracowało z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym Filia w Wodzisławiu Śląskim, Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym Filia w Rybniku oraz z Ośrodkiem Adopcyjnym - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Katowicach, a także z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym Filia w Bielsku – Białej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizował zadanie związane z zapewnieniem opieki dzieciom w przypadku, gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie może sprawować opieki nad dzieckiem.

W 2016 roku 2 rodziny zastępcze zawodowe oraz 3 rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka skorzystały z organizowania opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie mogli sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku. W 6 rodzinach pomocowych umieszczono 20 małoletnich.

W 2016 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu było zatrudnionych 8 koordynatorów, którzy mieli pod opieką 121 rodzin zastępczych, w których przebywało 270 małoletnich. W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili 34 plany pomocy dziecku. Plany zawierały długo i krótkofalowe sformułowane działania na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w sferze edukacyjnej, psychospołecznej, zdrowotnej, socjalno-bytowej, kontaktów z rodzicami biologicznymi oraz monitorowania procedur adopcyjnych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał ocen rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Działania te podejmowano w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologiem. Przeprowadzono testy psychologiczne badające motywację rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku dokonał 69 ocen sytuacji rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu współpracowało z Sądem oraz informowało o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka oraz sytuacji rodziny dzieci. W 2016 roku do Sądu zostało przekazanych 385 informacji o całokształcie sytuacji osobistej małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w dalszym ciągu wypracowuje nowe formy współpracy z różnymi instytucjami w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy oraz ochrony dobra dziecka.

1.2.4. Organizowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zapewnianie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie, poprzez umieszczanie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

W 2016 roku w Powiecie Raciborskim placówki opiekuńczo-wychowawcze realizowały zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówki zapewniały dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajały ich niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewniały korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia, zgodnego z wiekiem wychowanków. Ponadto stwarzały wychowankom warunki do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju. Placówki współdziałały w zakresie utrzymywania osobistych kontaktów wychowanków z rodzicami i innymi bliskimi osobami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych. Placówki podejmowały działania w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej; umieszczenia w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej w przypadku dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Wychowankowie przebywający w placówkach opiekuńczo - wychowawczych nabywali umiejętności organizacji czasu wolnego i mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Placówki opiekuńczo - wychowawcze umożliwiały wychowankom korzystanie z zajęć wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, rekompensujących braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujących do życia społecznego oraz wyrównujących deficyty rozwojowe dzieci.

Placówki opiekuńczo - wychowawcze organizowały wszystkim swoim wychowankom zarówno wypoczynek letni, jak i zimowy. Wychowankowie placówek mieli również zagwarantowaną specjalistyczną opiekę medyczną (opieka pediatryczna, okulistyczna, stomatologiczna, ortopedyczna, neurologiczna, psychiatryczna). Placówki ściśle współpracowały z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu w zakresie dokonywania oceny sytuacji dziecka oraz tworzenia indywidualnego planu pracy z dzieckiem. Spotkania zespołów odbywały się regularnie, nie rzadziej niż co pół roku i uczestniczyli w nich wyznaczeni przedstawiciele Centrum.

Na terenie Powiatu Raciborskiego w 2016 roku funkcjonowały trzy placówki opiekuńczo - wychowawcze, które prowadzone są na podstawie umów zawartych z powiatem raciborskim:

- 1) Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza im. Matki Laury Meozzi w Pogrzebieniu, która została utworzona w dniu 1 września 2005 roku. Jest to placówka typu socjalizacyjno - interwencyjnego prowadzona przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki) w głównej siedzibie przy ulicy Klasztornej 8 w Pogrzebieniu oraz w mieszkaniu socjalizacyjnym w Raciborzu przy ulicy Piotrowskiej 8. W głównej siedzibie placówki w Pogrzebieniu może przebywać do 23 wychowanków, natomiast w mieszkaniu socjalizacyjnym można umieścić do 10 wychowanków.
- 2) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Kuźni Raciborskiej rozpoczęła swoją działalność w dniu 1 września 2009 roku. Jest to placówka typu socjalizacyjno - interwencyjnego prowadzona przez Stowarzyszenie „Otwarte Serca Dzieciom”. Główna siedziba placówki znajduje się w Kuźni Raciborskiej przy ulicy Mickiewicza 7 oraz w mieszkaniu rodzinkowym przy ulicy Długiej 34/1 w Raciborzu. W głównej siedzibie placówki może przebywać do 30 wychowanków, a w mieszkaniu rodzinkowym w Raciborzu można umieścić do 10 wychowanków.
- 3) Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Nędzy funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2013 roku. Jest to placówka typu socjalizacyjno-interwencyjnego prowadzona również przez Stowarzyszenie „Otwarte Serca Dzieciom”. W placówce przy ulicy Leśnej 1 w Nędzy może przebywać do 14 wychowanków.

Małoletni są umieszczani w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na podstawie postanowień sądów rodzinnych ze spraw o wydanie zarządzeń opiekuńczo – wychowawczych, w związku z przemocą w rodzinie, dezorganizacją życia rodzinnego, niewydolnością w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców biologicznych, alkoholizmem oraz bezrobociem rodziców dzieci. Małoletni w placówkach opiekuńczo - wychowawczych objęci są całkowitą i całodobową opieką do momentu usamodzielnienia lub zmiany postanowienia sądu.

Tabela nr 10. Dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wg okresów przebywania, stan na 31.12.2016 roku.

OKRES PRZEBYWANIA W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	LICZBA DZIECI	UDZIAŁ PROCENTOWY
do 3 miesięcy	4	5,20%
powyżej 3 do 6 miesięcy	3	3,90%
powyżej 6 do 12 miesięcy	11	14,29%
powyżej 1 roku do 2 lat	12	15,58%
powyżej 2 lat do 3 lat	8	10,39%
powyżej 3 lat	39	50,64%
RAZEM:	77	100 %

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

W okresie sprawozdawczym Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Pogrzebieniu opieką objęła 44 dzieci, z czego do placówki zostało przyjętych 6 wychowanków z powiatu raciborskiego, w tym 3 dziewczyny i 3 chłopców, natomiast 17 wychowanków opuściło placówkę, z czego:

- 6 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- 6 dzieci zostało przeniesionych do rodzinnej pieczy zastępczej,
- 5 wychowanków usamodzielniało się.

W Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Pogrzebieniu na dzień 31 grudnia 2016 roku przebywało 22 wychowanków w następujących przedziałach wiekowych:

- poniżej roku – 0,
- od 1 roku do 3 lat – 1,
- od 4 lat do 6 lat – 0,
- od 7 lat do 13 lat – 3,
- od 14 lat do 17 lat – 15,
- od 18 lat do 24 lat – 3.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce w Pogrzebieniu w 2016 roku wynosił:

- w miesiącach I – III 2016 roku – 2 734,00 zł,
- w miesiącach IV – XII 2016 roku – 2 780,00 zł.

Tabela nr 11. Liczba dzieci przebywających w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Pogrzebieniu.

ROK	MIESIĄC	LICZBA DZIECI
2016	Styczeń	32
	Luty	32
	Marzec	32
	Kwiecień	32
	Maj	27
	Czerwiec	27
	Lipiec	27
	Sierpień	27
	Wrzesień	28
	Październik	27
	Listopad	26
	Grudzień	22

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

W okresie sprawozdawczym Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Kuźni Raciborskiej zapewniła opiekę 47 dzieciom. Do placówki przyjęto 10 małoletnich (7 osób z innych powiatów i 3 osoby z powiatu raciborskiego), w tym 5 dziewcząt i 5 chłopców. Placówkę opuściło 9 wychowanków, z czego:

- 1 dziecko zostało przeniesione do placówki opiekuńczo - wychowawczej znajdującej się na terenie powiatu raciborskiego,
- 1 dziecko zostało przeniesione do regionalnej placówki opiekuńczo - terapeutycznej znajdującej się na terenie powiatu raciborskiego,
- 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej,
- 1 dziecko zostało umieszczone w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym,
- 5 wychowanków usamodzielniało się.

W Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Kuźni Raciborskiej na dzień 31 grudnia 2016 roku przebywało 43 wychowanków w następujących przedziałach wiekowych:

- poniżej roku – 0,

- od 1 roku do 3 lat – 0,
- od 4 lat do 6 lat – 3,
- od 7 lat do 13 lat – 9,
- od 14 lat do 17 lat – 24,
- od 18 lat do 24 lat – 7.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Kuźni Raciborskiej w 2016 roku wynosił:

- w miesiącach I – III 2016 roku – 3 048,00 zł,
- w miesiącach IV – XII 2016 roku – 3 100,00 zł.

Tabela nr 12. Liczba dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Kuźni Raciborskiej.

ROK	MIESIĄC	LICZBA DZIECI
2016	Styczeń	43
	Luty	42
	Marzec	44
	Kwiecień	42
	Maj	43
	Czerwiec	43
	Lipiec	43
	Sierpień	41
	Wrzesień	41
	Październik	41
	Listopad	42
	Grudzień	43

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

W okresie sprawozdawczym Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Nędzy opieką objęła 17 dzieci. Do placówki przyjęto 4 małoletnich (3 osoby z innego powiatu i 1 osoba z powiatu raciborskiego), w tym 3 dziewczęta i 1 chłopiec.

Placówkę opuściło 6 wychowanków, z czego:

- 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej,
- 1 dziecko zostało przeniesione do placówki opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu skąd pochodziło,
- 2 wychowanków usamodzielniało się.

W Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Nędzy na dzień 31 grudnia 2016 roku przebywało 12 wychowanków w następujących przedziałach wiekowych:

- poniżej roku – 0,
- od 1 roku do 3 lat – 0,
- od 4 lat do 6 lat – 0,
- od 7 lat do 13 lat – 5,
- od 14 lat do 17 lat – 5,
- od 18 lat do 24 lat – 2.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Nędzy w 2016 roku wynosił:

- w miesiącach I – III 2016 roku – 3 048,00 zł,
- w miesiącach IV – XII 2016 roku – 3 100,00 zł.

Tabela nr 13. Liczba dzieci przebywających w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Nędzy.

ROK	MIESIĄC	LICZBA DZIECI
2016	Styczeń	15
	Luty	15
	Marzec	15
	Kwiecień	14
	Maj	15
	Czerwiec	15
	Lipiec	15
	Sierpień	15
	Wrzesień	14
	Październik	13
	Listopad	12
	Grudzień	12

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu raciborskiego przebywało łącznie 77 wychowanków, w tym 41 dziewcząt i 36 chłopców, z których:

- w placówce w Pogrzebieniu przebywało 22 podopiecznych, w tym 12 dziewcząt i 10 chłopców,

- w placówce w Kuźni Raciborskiej przebywało 43 podopiecznych, w tym 22 dziewcząt i 21 chłopców,
- w placówce w Nędzy przebywało 12 podopiecznych, w tym 7 dziewcząt i 5 chłopców.

W placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu przebywało 33 wychowanków pochodzących z terenu innych powiatów, w tym:

- 23 osoby przebywały w placówce w Kuźni Raciborskiej,
- 1 osoba przebywała w placówce w Pogrzebeniu,
- 9 osób przebywało w placówce w Nędzy.

Tabela nr 14. Dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wg przedziałów wiekowych, stan na 31.12.2016 roku.

PRZEDZIAŁ WIEKOWY	LICZBA DZIECI	UDZIAŁ PROCENTOWY
0 – 6 roku życia	4	5,20%
7 – 13 roku życia	17	22,08%
14 – 17 roku życia	44	57,14%
powyżej 18 roku życia	12	15,58%
RAZEM:	77	100 %

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu wydało 17 skierowań do placówek opiekuńczo - wychowawczych. Wszystkie skierowania zostały zrealizowane. Do Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Kuźni Raciborskiej wydano 8 skierowań. Do Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Pogrzebeniu wydano 4 skierowania, a do Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Nędzy wydano 5 skierowań. W okresie sprawozdawczym dzieci pochodzące z terenu powiatu raciborskiego nie były umieszczane w placówkach opiekuńczo - wychowawczych poza terenem powiatu.

Tabela nr 15. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych według stanu na 31.12.2016 roku oraz miesięczny koszt utrzymania w placówkach.

POWIAT	LICZBA DZIECI	MIESIĘCZNY KOSZT UTRZYMANIA 1 DZIECKA
WPOW w Pogrzebeniu	22	w miesiącach I – III – 2 734,00 zł w miesiącach IV – XII – 2 780,00 zł
POW Kuźnia Raciborska	43	w miesiącach I – III – 3 048,00 zł w miesiącach IV – XII – 3 100,00 zł
WPOW w Nędzy	12	w miesiącach I – III – 3 048,00 zł w miesiącach IV – XII – 3 100,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Referat Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Raciborzu we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu i Skarbnikiem Powiatu zajmuje się przygotowywaniem porozumień dotyczących umieszczania dzieci pochodzących z obcych powiatów w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu raciborskiego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku dwie placówki opiekuńczo - wychowawcze, tj.: Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Kuźni Raciborskiej oraz Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Nędzy miały pełny stan wychowanków. Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Pogrzebieniu nie osiągnęła pełnego stanu wychowanków.

1.2.5. Prowadzenie postępowań w celu ustalenia odpłatności rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Rodzice, których dzieci zostały umieszczone w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku są zobowiązani do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej). W celu realizacji powyższego zadania u rodziców, których dzieci zostały umieszczone w rodzinnej bądź w instytucjonalnej pieczy zastępczej, zbadana została sytuacja rodzinna, materialna, dochodowa i zdrowotna, co zostało udokumentowane poprzez sporządzenie protokołu. Wobec rodziców, co do których w trakcie postępowania nie udało się ustalić adresu zamieszkania (brak meldunku, nieprzebywanie pod adresem zameldowania, brak informacji o miejscu pobytu rodzica biologicznego) odstąpiono od wydania decyzji administracyjnej.

W 2016 roku sporządzono 98 protokołów z rodzicami dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i 54 protokoły z rodzicami dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu w 2016 roku prowadziło postępowania administracyjne względem 318 rodziców biologicznych, celem ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W toku postępowania wydano 198 decyzji administracyjnych w zakresie odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (w przypadku

rodziców prowadzących wspólne gospodarstwo domowe była wydawana jedna decyzja administracyjna). W roku 2016 wydano 198 decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty, natomiast w 1 przypadku ustalono częściową opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

1.2.6. Wytaczanie na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.

W 2016 roku, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, złożono w Sądzie Rejonowym w Raciborzu 26 pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych przeciwko rodzicom biologicznym. W większości przypadków sąd ustalił alimenty na rzecz małoletnich. Ponadto złożono 26 wniosków dotyczących egzekucji nieuiszczanych przez zobowiązanych rodziców alimentów.

1.2.7. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne.

Realizując powyższe zadanie, w 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu przyznał 473 świadczenia dla 54 osób, które usamodzielniały się po opuszczeniu placówek opiekuńczo – wychowawczych lub rodzin zastępczych albo kontynuowały naukę. Pomoc przyznano na łączną kwotę 280 509,03 zł.

Tabela nr 16. Świadczenia przyznane osobom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze w 2016 roku.

	USAMODZIELNIENIE	KONTYNUACJA NAUKI	POMOC RZECZOWA
LICZBA ŚWIADCZEŃ	2	148	3
KWOTA ŚWIADCZEŃ	13 488,00 zł	73 464,92 zł	4 500,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Tabela nr 17. Świadczenia przyznane osobom opuszczającym rodziny zastępcze w 2016 roku.

	USAMODZIELNIENIE	KONTYNUACJA NAUKI	POMOC RZECZOWA
LICZBA ŚWIADCZEŃ	4	311	5
KWOTA ŚWIADCZEŃ	25 254,00 zł	154 802,11 zł	9 000,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Z osobami usamodzielnianymi prowadzona była praca socjalna, której celem było między innymi opracowanie programu usamodzielnienia, szczegółowa kontrola wydatkowania udzielanej pomocy, kontrola postępów w nauce oraz pomoc w uzyskaniu mieszkania.

1.3. ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O REPATRIACJI.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu nie realizowało wniosków na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji.

1.4. ZADANIA PCPR REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu realizowało zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, dofinansowując następujące zadania:

- uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- tworzenie i prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej.

Na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych Centrum otrzymało środki finansowe pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z uchwałą nr XXIV/229/2016 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 29 listopada 2016 r.

w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz wielkości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację tych zadań w 2016 r.

1.4.1. Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych.

W 2016 roku Centrum otrzymało na ten cel środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 93 694,00 zł. O dofinansowanie ubiegały się 493 osoby, w tym 321 osób niepełnosprawnych oraz 172 opiekunów tych osób. Z dofinansowania skorzystały 84 osoby, w tym 53 osoby niepełnosprawne i 31 opiekunów, pozostałe osoby niepełnosprawne zrezygnowały z otrzymanego dofinansowania lub otrzymały decyzje negatywne. Łącznie na ten cel wydano kwotę 89 628,00 zł.

Tabela nr 18. Osoby niepełnosprawne, które skorzystały z turnusów rehabilitacyjnych w 2016 roku.

GMINA	LICZBA KORZYSTAJĄCYCH		KWOTA (w zł)
	NIEPEŁNOSPRAWNI	OPIEKUNOWIE	
RACIBÓRZ	34	22	59 391,00 zł
RUDNIK	1	0	1 220,00 zł
NĘDZA	2	0	2 234,00 zł
KRZANOWICE	1	0	1 220,00 zł
KUŹNIA RACIBORSKA	4	1	5 653,00 zł
PIETROWICE WIELKIE	4	3	7 305,00 zł
KRZYŻANOWICE	5	4	9 352,00 zł
KORNOWAC	2	1	3 253,00 zł
RAZEM:	53	31	89 628,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

1.4.2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Na ten cel Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu w 2016 roku otrzymało środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 5 009,00 zł. Zrealizowano 1 wniosek, wypłacając dotację w łącznej kwocie 5 009,00 zł.

Z dofinansowania skorzystała organizacja działająca na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Stowarzyszenie PERSONA na rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego
 - Wyjazd „Lubelszczyzna i Roztocze” – wycieczka – 5 009,00 zł

1.4.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Na realizację zadania w 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu otrzymało środki finansowe z PFRON w wysokości 123 133,00 zł. O dofinansowanie ubiegało się 55 osób, na łączną kwotę 417 316,80 zł. Dofinansowano 30 wniosków, w sumie wydając kwotę 123 132,94 zł, w tym 5 wniosków dotyczyło likwidacji barier architektonicznych, 9 wniosków dotyczyło likwidacji barier w komunikowaniu się, a 16 wniosków było związanych z likwidacją barier technicznych. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 19.

Tabela nr 19. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych w 2016 roku.

GMINA	BARIERY					
	ARCHITEKTONICZNE		W KOMUNIKOWANIU		TECHNICZNE	
	Liczba wniosków	Kwota (zł)	Liczba wniosków	Kwota (zł)	Liczba wniosków	Kwota (zł)
RACIBÓRZ	3	39 172,14 zł	5	5 200,00 zł	12	20 463,20 zł
RUDNIK	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
NĘDZA	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
KRZANOWICE	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
KUŹNIA RACIBORSKA	2	49 969,60 zł	2	1 600,00 zł	2	2 688,00 zł
PIETROWICE WIELKIE	0	0,00 zł	2	1 600,00 zł	0	0,00 zł
KRZYŻANOWICE	0	0,00 zł	0	0,00 zł	2	2 440,00 zł
KORNOWAC	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
RAZEM:	5	89 141,74 zł	9	8 400,00 zł	16	25 591,20 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

1.4.4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu otrzymało na ten cel środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 356 507,00 zł. O dofinansowanie ubiegało się 415 osób na łączną kwotę 668 017,81 zł. Zrealizowano 284 wnioski na kwotę 354 513,32 zł. Szczegółowe dane przedstawiają tabele nr 20, 21 i 22.

Tabela nr 20. Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych w 2016 roku.

PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE	DOROŚLI		DZIECI	
	Liczba wniosków	Kwota (zł)	Liczba wniosków	Kwota (zł)
WÓZEK INWALIDZKI	3	4 900,00 zł	0	0,00 zł
PRZEDMIOT PIONIZUJĄCY	2	4 000,00 zł	0	0,00 zł
BALKONIK/PODPÓRKI CZTEROKOŁOWE	4	688,00 zł	0	0,00 zł
OBUWIE ORTOPEDYCZNE	5	1 506,10 zł	0	0,00 zł
KULE I ŁASKI INWALIDZKIE	0	0,00 zł	0	0,00 zł
PROTEZA KOŃCZYN GÓRNYCH/DOLNYCH	19	66 900,71 zł	1	4 846,00 zł
POŃCZOCHY KIKUTOWE	4	317,00 zł	0	0,00 zł
ORTEZA KOŃCZYNY DOLNEJ/GÓRNEJ	4	350,00 zł	2	1 500,00 zł
ORTEZA TUŁOWIA I SZYI	1	40,00 zł	0	0,00 zł
ORTEZA ŁĘDŹWIOWO-KRZYŻOWA	1	50,00 zł	0	0,00 zł
URZĄDZENIE MULTIFUNCYJNE	0	0,00 zł	2	6 400,00 zł
RAZEM:	43	78 751,81 zł	5	12 746,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Tabela nr 21. Dofinansowanie do środków pomocniczych w 2016 roku.

ŚRODKI POMOCNICZE	DOROŚLI		DZIECI	
	Liczba wniosków	Kwota (zł)	Liczba wniosków	Kwota (zł)
WKŁADKI DOUSZNE	70	4 939,00 zł	5	380,00 zł
APARATY SŁUCHOWE	95	166 765,00 zł	3	10 000,00 zł
PIELUCHOMAJTKI	111	59 123,46 zł	9	2 645,15 zł
CEWNIKI UROLOGICZNE/ZEWNĘTRZNE	8	1 968,20 zł	0	0,00 zł
MATERACE PRZECIWODLEŻYNOWE	5	650,00 zł	0	0,00 zł
PODUSZKI PRZECIWODLEŻYNOWE	2	650,00 zł	0	0,00 zł
WORKI DO ZBIÓRKI MOCZU	2	791,50 zł	0	0,00 zł
SZKŁA OKULAROWE	1	45,80 zł	1	50,00 zł
PERUKA	2	150,00 zł	0	0,00 zł
APARAT DO BEZDECHU SENNEGO	5	9 430,00 zł	0	0,00 zł
SYSTEM WSPOMAGAJĄCY SŁYSZENIE	0	0,00 zł	1	4 150,00 zł
ZESTAW INFUZYJNY	1	720,00 zł	0	0,00 zł
RAZEM:	302	245 232,96 zł	19	17 225,15 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

Tabela nr 22. Dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego w 2016 roku.

SPRZĘT REHABILITACYJNY	DOROŚLI		DZIECI	
	Liczba wniosków	Kwota (zł)	Liczba wniosków	Kwota (zł)
ROWER REHABILITACYJNY	1	557,40 zł	0	0,00 zł
RAZEM:	1	557,40 zł	0	0,00 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

1.4.5. Finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej.

W 2016 roku w Warsztacie Terapii Zajęciowej funkcjonowało 14 pracowni dysponujących łącznie 70 miejscami. W zajęciach Warsztatu uczestniczyli mieszkańcy całego powiatu raciborskiego. Na funkcjonowanie WTZ w Raciborzu w roku 2016 Powiat Raciborski ze środków PFRON przeznaczył kwotę 1 119 720,00 zł, 124 414,00 zł

ze środków własnych powiatu, 25 000,00 zł środków pochodzących ze sprzedaży wyrobów WTZ i dotacji miasta Racibórz. Łączna kwota wyniosła 1 269 134,00 zł.

Tabela 23. Liczba osób, które korzystały z WTZ w Raciborzu w 2016 roku.

GMINA	LICZBA KORZYSTAJĄCYCH
RACIBÓRZ	40
RUDNIK	3
NĘDZA	6
KRZANOWICE	2
KUŹNIA RACIBORSKA	7
PIETROWICE WIELKIE	1
KRZYŻANOWICE	8
KORNOWAC	3
RAZEM:	70

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

1.5. REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD” FINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu realizowało pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, a także w dostępie do edukacji. Program przewidywał następujące obszary wsparcia, spośród, których tylko część zadań została uruchomiona do realizacji:

- 1) Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:
 - a) Obszar. A – likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – realizacja zadania zablokowana przez PFRON,
 - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
 - b) Obszar. B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – realizacja zadania zablokowana przez PFRON,
 - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - realizacja zadania zablokowana przez PFRON,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,

d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał w 2016 roku na realizację programu „Aktywny samorząd” środki finansowe w łącznej wysokości 154 655,06 zł.

Tabela nr 24. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2016 roku oraz ich wydatkowanie w ramach obszarów.

L.p.	Środki finansowe PFRON przekazane na realizację programu w 2016 roku					Realizacja programu				
						Liczba wniosków ogółem (narastająco)		Kwoty dofinansowania łącznie narastająco (w zł)		
	MODUŁ PROGRAMU	Obszar programu/ nr Zadania w ramach Obszaru	Rodzaj przekazanych przez PFRON środków	Łączny limit środków PFRON (w zł)		w złożonych danym roku	zrealizowanych (wypłata środków PFRON)	we wnioskach złożonych (kwota wnioskowana)	we wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych)	
				Razem					kwota wypłat (pomniejszona o zwroty niewykorzystanego dofinansowania)	procent limitu ogółem
				bieżące	inwestycyjne					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	I	A-1	inwestycyjne	18 525,71	86 663,20	1	1	4 900,00	4 900,00	x
2		A-2	bieżące			2	2	3 100,00	3 000,00	
3		B-1	inwestycyjne			8	8	49 331,00	43 956,30	
4		B-2	bieżące			0	0	0,00	0,00	
5		C-1	inwestycyjne			0	0	0,00	0,00	
6		C-2	inwestycyjne			7	6	13 140,00	11 330,00	
7		C-3	inwestycyjne			0	0	0,00	0,00	
8		C-4	inwestycyjne			0	0	0,00	0,00	
9		D	bieżące			10	10	20 194,30	11 266,91	
10	II	x	bieżące	40 027,11	x	26	26	51 021,00	29 366,75	x
11	Razem Moduł I i II			58 552,82	86 663,20	54	53	141 686,30	103 819,96	71,50%
12	Obsługa programu	(do 5% środków przekazanych)	7 260,80		x	x	x	x	x	
13	Promocja programu	(do 1% środków przekazanych)	1 452,16		x	x	x	x	x	
14	Ewaluacja programu	(do 0,5% środków przekazanych)	726,08		x	x	x	x	x	
15	Łącznie koszty realizacji programu			9 439,04		x	x	x	x	x

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zrealizowano 45 wniosków niepełnosprawnych mieszkańców powiatu raciborskiego.

Tabela nr 25. Wnioski osób niepełnosprawnych, które skorzystały z programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków PFRON w 2016 roku.

finansowanego ze srodkow PFRON w 2016 roku.

GMINA	LICZBA KORZYSTAJĄCYCH									
	MODUŁ I									MODUŁ II ZREALIZOWANE
	OBSZAR A		OBSZAR B		OBSZAR C				OBSZAR D	
	Zad. 1	Zad. 2	Zad. 1	Zad. 2	Zad. 1	Zad. 2	Zad. 3	Zad. 4		
RACIBÓRZ	1	2	8	0	0	4	0	0	10	16
RUDNIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NĘDZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
KRZANOWICE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KUŹNIA RACIBORSKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
PIETROWICE WIELKIE	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
KRZYŻANOWICE	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4
KORNOWAC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM: 53	1	2	8	0	0	6	0	0	10	26

Źródło: Dane własne PCPR w Raciborzu.

2. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POZYSKIWANIA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH.

2.1. DRUGIEMU CZŁOWIEKOWI – KONTYNUACJA W RAMACH NOWEJ PERSPEKTYWY FINANSOWEJ 2014 - 2020.

W styczniu 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu rozpoczęło realizację dwuletniego projektu w partnerstwie z Ośrodkami Pomocy Społecznej z powiatu raciborskiego. Projekt realizowany jest od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2017 roku. Do projektu przystąpiły OPS-y z gmin Krzanowice, Krzyżanowice, Rudnik, Kornowac, Kuźnia Raciborska oraz Racibórz. Celem projektu jest podniesienie aktywności zawodowej oraz pomoc w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu objęło projektem wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Natomiast Ośrodki Pomocy Społecznej objęły działaniami projektu osoby bezrobotne, niepełnosprawne oraz korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Projekt oferuje uczestnikom różnorodne formy wsparcia takie jak: szkolenia, warsztaty podnoszące umiejętności psychospołeczne, działania o charakterze integracyjnym (wyjazdy integracyjne, udział w imprezach okolicznościowych z okazji świąt, Dnia Dziecka). W ramach projektu uczestnicy otrzymają również pomoc w uzyskaniu zatrudnienia. Na realizację projektu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu uzyskało dofinansowanie w wysokości 2 622 581,50 zł. Działaniami projektu zostały objęte 262 osoby. Projekt jest realizowany w ramach Osi priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działanie 9.1. Aktywna Integracja, Poddziałanie 9.1.6. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – tryb pozakonkursowy.

2.2. Projekt „Małemu Człowiekowi”.

We wrześniu 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu uzyskało dofinansowanie w kwocie 152 916,21 zł. Projekt jest realizowany od 1 września 2016 roku do 31 października 2017 roku. Celem projektu jest podniesienie jakości usług społecznych w powiecie raciborskim poprzez wzmocnienie kompetencji i rozszerzenie kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Projekt został skierowany do 76 osób tj. kandydatów na rodziny zastępcze oraz już funkcjonujących rodzin zastępczych.

W ramach projektu zostały zaplanowane formy wsparcia: szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób pełniących funkcje rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka, wsparcie psychologiczne, prawne i pedagogiczne. Projekt jest realizowany w ramach Osi priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.5. Rozwój usług społecznych.

2.3. „KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ” – RESORTOWY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2016.

W ramach projektu „KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu otrzymało dofinansowanie wynagrodzenia 8 koordynatorów zatrudnionych w jednostce w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku. Łączny koszt realizacji projektu wyniósł 211 833,29 zł, z tego dotacja Ministra Pracy i Polityki Społecznej dla powiatu wyniosła 83 472,00 zł, natomiast wkład własny 128 361,29 zł.

3. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ZLECONE ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM.

3.1. INTERWENCJA KRYZYSOWA.

W 2016 roku Stowarzyszenie PERSONA na Rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Raciborzu prowadziło na zlecenie powiatu raciborskiego całodobowy ośrodek interwencji kryzysowej. Zadanie realizowane było w siedzibie Stowarzyszenia w Raciborzu przy ul. Karola Miarki 7/1. W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie zorganizowało:

- dyżury interwencyjne psychologa,
- całodobowe dyżury telefoniczne psychologa,
- udzielanie porad psychologicznych, pedagogicznych oraz prawnych,
- schronienie do 3 miesięcy,
- krótkotrwałą psychoterapię kryzysową,
- działalność grup wsparcia,
- mediację dla ofiar przemocy.

Koszt realizacji zadania w 2016 roku wyniósł 55 000,00 zł.

3.2. DOM SAMOTNEJ MATKI.

Stowarzyszenie Przyjaciół Człowieka „TĘCZA” w Raciborzu prowadziło na zlecenie powiatu raciborskiego dom dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży oraz kobiet będących ofiarami przemocy w rodzinie, w ramach którego:

- zapewniano kobietom i ich dzieciom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsce pobytu i wyżywienie,
- organizowano terapię zajęciową dla kobiet,
- prowadzono spotkania edukacyjne dla kobiet,
- zabezpieczono spotkania interwencyjne ofiar przemocy z psychologiem oraz specjalistyczną pomoc socjoterapeutyczną i terapeutyczną.

Zadanie realizowane było w obiekcie Stowarzyszenia w Raciborzu przy ul. Sempołowskiej 5.

Koszt realizacji zadania w 2016 roku wyniósł 61 000,00 zł.

3.3. PROGRAM DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE.

Stowarzyszenie PERSONA na Rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Raciborzu prowadziło również w 2016 roku dla powiatu raciborskiego programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. Odbyły się dwa programy, każdy dla 30 uczestników. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 25 380,00 zł i został pokryty z dotacji, którą powiat otrzymał z rezerwy celowej budżetu państwa.

4. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

4.1. PRZEKSZTAŁCENIE FUNKCJONUJĄCYCH PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH Z MIESZKANAMI RODZINKOWYMI W ZESPOŁY PLACÓWEK.

Przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymuszają stopniowe dostosowywanie warunków funkcjonowania placówek opiekuńczo - wychowawczych. Do roku 2020 w placówkach nie mogą przebywać dzieci młodsze niż 7 – letnie, natomiast liczba dzieci w placówce nie może przekraczać 30. Po tym terminie w placówkach nie będzie mogło przebywać więcej niż 14 dzieci, a ich wiek nie będzie mógł być niższy niż 10 lat. Dlatego konieczne jest podjęcie działań zmierzających do tworzenia tzw. zespołów placówek, w których w poszczególnych placówkach przebywać będzie nie więcej niż 14 dzieci. Takie zespoły posiadałyby wspólną obsługę ekonomiczno - administracyjną i organizacyjną. Za takim rozwiązaniem i jego potrzebą przemawia również to, że w obecnym stanie prawnym nie możemy już tworzyć kolejnych mieszkań rodzinkowych, które okazały się alternatywą do rodzinnej opieki zastępczej.

4.2. POMOC PRAWNA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego. Do tej pory Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało to zadanie w bardzo wąskim zakresie, bazując na współpracy z posiadaną obsługą prawną. W przypadku problemów prawnych pojawiających się w rodzinach zastępczych konsultowano

je i udzielano wsparcia. Jednakże na dzień dzisiejszy stwierdzamy, iż taki zakres realizacji tego zadania jest zdecydowanie niewystarczający. Rodziny zastępcze pytają o możliwość osobistej konsultacji z prawnikiem, gdyż jak sygnalizują, jest coraz więcej problemów oraz dotyczą różnych aspektów prawnych. Dlatego zgłaszana jest potrzeba podjęcia współpracy z kancelarią prawną, która wspierałaby Powiatowe Centrum w realizacji tego zadania.

4.3. TWORZENIE MIESZKAŃ CHRONIONYCH.

Realizując zadanie z zakresu usamodzielniania osób opuszczających pieczę zastępczą oraz osób pełnoletnich opuszczających schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę i młodzieżowe ośrodki wychowawcze widzimy potrzebę utworzenia mieszkań chronionych, które byłyby szansą na rozpoczęcie nowego etapu życia dla osób, które po opuszczeniu pieczy zastępczej bądź wyżej wymienionych placówek nie posiadają czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkania chronione są formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniane, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia oraz integracji ze społecznością lokalną, do czasu uzyskania przez nie innych możliwości zamieszkania. Potrzebę tworzenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych dostrzegają również pracownicy placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz resocjalizacyjnych znajdujących się na terenie naszego powiatu. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy należy do zadań własnych powiatu, dlatego dostrzegamy potrzebę utworzenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych z terenu powiatu raciborskiego, które byłyby szansą na rozpoczęcie nowego etapu życia dla osób nieposiadających czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

4.4. URUCHOMIENIE - ZADANIA W ZAKRESIE NADZORU NAD DZIAŁALNOŚCIĄ JEDNOSTEK SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA, W TYM RODZINNEGO ORAZ OŚRODKÓW WSPARCIA, DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKÓW INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu realizując zapisy art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 930 z późn. zm), który stanowi, iż Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej dostrzega potrzebę realizacji powyższego zadania.

W powiecie raciborskim, w związku z powyższym należy przeprowadzać kontrolę w następujących jednostkach:

- DPS „Złota Jesień” w Raciborzu,
- DPS przy Placu Władysława Jagiełły 3 w Raciborzu,
- DPS „Różany Pałac” w Krzyżanowicach,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej ul. Rzeźnicza 8 w Raciborzu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Karola Miarki 7/1 w Raciborzu,
- Dom Samotnej Matki z Dzieckiem „Maja” ul. Sempołowskiej 5 w Raciborzu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Grzonki 1 w Raciborzu.

Z uwagi na ilość realizowanych zadań przez jednostkę oraz zakres powyższego zadania niezbędna będzie zmiana struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu.

4.5. WDROŻENIE ZAPISÓW ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679 W SPRAWIE OCHRONY OSÓB FIZYCZNYCH, W ZWIĄZKU Z PRZETWARZANIEM DANYCH OSOBOWYCH I W SPRAWIE SWOBODNEGO PRZEPŁYWU TAKICH DANYCH.

Od 25 maja 2018 roku zgodnie z zapisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, każdy podmiot

w sektorze publicznym będzie musiał wyznaczyć własnego inspektora ochrony danych osobowych.

W świetle nowych uregulowań Inspektor Ochrony Danych powinien być wyznaczany na podstawie kwalifikacji zawodowych, a w szczególności wiedzy fachowej na temat prawa i praktyk w dziedzinie ochrony danych oraz umiejętności wypełnienia spoczywających na nim zadań.

Dlatego również w przypadku realizacji tego zadania niezbędna będzie zmiana struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu.

D Y R E K T O R
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
mgr Henryk Hildebrand